

OBSAH

Zkratky použité při citaci judikatury	9
Seznam zkratek právních předpisů	11
Předmluva	15
1. kapitola – Zástavní právo	17
1.1 Stručné vymezení pojmu „věcná práva“, jejich vývoje a povahy	18
2. kapitola – Zástavní právo jako právo věcné	22
2.1 Zástavní právo jako věcné právo k věci cizí	23
3. kapitola – Stručný nástin historického vývoje zástavního práva ..	25
3.1 Právní úprava zástavního práva v římském právu	25
3.2 Předmět, obsah, vznik a zánik zástavního práva v římském právu ..	28
3.3 Právní úprava zástavního práva v českých zemích ve středověku ..	31
3.4 Právní úprava zástavního práva podle Všeobecného zákoníku občanského pro veškeré německé země dědičné rakouského mocnářství	34
3.5 Právní úprava zástavního práva podle zákona č. 141/1950 Sb., tzv. středního občanského zákoníku	36
3.6 Právní úprava zástavního práva podle zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, platného v době od 1. 4. 1964 do 31. 12. 1991, institut omezení převodu nemovitosti	37
3.7 Právní úprava zástavního práva podle zákona č. 101/1963 Sb., o právních vztazích v mezinárodním obchodním styku (zákoníku mezinárodního obchodu)	39
3.8 Právní úprava zástavního práva podle zákona č. 109/1964 Sb., hospodářského zákoníku	41
3.9 Legislativní vývoj zástavního práva po roce 1989	42
4. kapitola – Právní úprava zástavního práva	47
4.1 Zajišťovací a uhrazovací funkce zástavního práva, povaha zástavního práva	47
4.2 Subjekty zástavního práva	49
4.2.1 Změna subjektů zástavního práva	51
4.2.1.1 Změna na straně zástavního věřitele v důsledku postoupení pohledávky	51
4.2.1.2 Změna na straně obligačního dlužníka v důsledku převzetí dluhu	52

4.2.1.3	Změna subjektů zástavního práva v důsledku smrti	53
4.2.1.4	Změna na straně zástavního dlužníka nebo zástavce	53
4.3	Předmět zástavního práva	55
4.3.1	Součást a příslušenství předmětu zástavního práva (zástavy) ...	56
4.4	Vespolné (simultánní) zástavní právo	59
4.5	Zástavním právem zajištěná pohledávka	61
4.5.1	Peněžitá a nepeněžitá zástavním právem zajištěná pohledávka	63
4.5.2	Budoucí a podmíněná zástavním právem zajištěná pohledávka	64
4.5.3	Maximální zástavní právo	65
4.6	Vznik zástavního práva	66
4.6.1	Titul (důvod) a modus (způsob) zástavního práva	67
4.6.2	Zástavní právo vzniklé na základě smlouvy (zástavní smlouva)	68
4.6.3	Zástavní právo vzniklé na základě zákona, zástavní právo k finančnímu kolaterálu	72
4.6.3.1	Zákonné zástavní právo vzniklé na základě zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů	73
4.6.3.2	Zákonné zástavní právo vzniklé na základě zákona č. 72/1994 Sb., jímž se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé spoluvlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorám a doplňují se některé zákony (zákon o vlastnictví bytů), ve znění pozdějších předpisů	74
4.6.3.3	Zákonné zástavní právo vzniklé na základě zákona č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, ve znění pozdějších předpisů	74
4.6.3.4	Zákonné zástavní právo vzniklé na základě zákona č. 61/2000 Sb., o námořní plavbě, ve znění pozdějších předpisů	74
4.6.3.5	Zákonné zástavní právo vzniklé na základě zákona č. 42/1992 Sb., o úpravě majetkových vztahů a vypořádání majetkových nároků v družstvech, ve znění pozdějších předpisů	75

4.6.3.6	Zákonné zástavní právo vzniklé na základě zákona č. 13/1993 Sb., celního zákona, ve znění pozdějších předpisů	75
4.6.3.7	Zástavní právo podle zákona č. 408/2010 Sb., o finančním zajištění, ve znění pozdějších předpisů	75
4.6.4	Zástavní právo vzniklé na základě rozhodnutí soudu, soudního exekutora a správního úřadu	77
4.6.4.1	Soudcovské zástavní právo vzniklé na základě rozhodnutí soudu podle zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů	78
4.6.4.2	Exekutorské zástavní právo vzniklé na základě rozhodnutí soudního exekutora podle zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekučního řádu) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů	81
4.6.4.3	Zástavní právo správce daně vzniklé na základě rozhodnutí správního úřadu podle zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů	82
4.6.4.4	Zástavní právo vzniklé na základě rozhodnutí správního úřadu podle zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů	83
4.6.5	Zástavní právo vzniklé na základě rozhodnutí soudu o schválení dohody o vypořádání dědictví	84
4.6.6	Vznik zástavního práva v případech stanovených zvláštními právními předpisy	86
4.7	Neplatná ujednání	87
4.8	Propadná zástava	90
4.9	Zánik zástavního práva	93
4.9.1	Zánik zástavního práva zánikem zástavním právem zajištěné pohledávky	94
4.9.1.1	Zánik zástavním právem zajištěné pohledávky splněním	95

4.9.1.2	Zánik zástavním právem zajištěné pohledávky dohodou	95
4.9.1.3	Zánik zástavním právem zajištěné pohledávky pro nemožnost plnění	96
4.9.1.4	Zánik zástavním právem zajištěné pohledávky uplynutím doby	97
4.9.1.5	Zánik zástavním právem zajištěné pohledávky smrtí dlužníka nebo věřitele	97
4.9.1.6	Zánik zástavním právem zajištěné pohledávky započtením	99
4.9.1.7	Zánik zástavním právem zajištěné pohledávky výpovědí	100
4.9.1.8	Zánik zástavním právem zajištěné pohledávky neuplatněním práva (prekluzí)	100
4.9.1.9	Zánik zástavním právem zajištěné pohledávky splnutím	101
4.9.1.10	Zánik zástavním právem zajištěné pohledávky narovnáním	101
4.9.1.11	Zánik zástavním právem zajištěné pohledávky odstoupením	102
4.9.2	Další důvody zániku zástavního práva	103
4.9.2.1	Zánik zástavního práva zánikem jeho předmětu (zástavy)	103
4.9.2.2	Zánik zástavního práva vzdáním se ho jednostranným písemným úkonem zástavního věřitele	105
4.9.2.3	Zánik zástavního práva uplynutím doby, na níž bylo zřízeno	106
4.9.2.4	Zánik zástavního práva složením obvyklé ceny předmětu zástavního práva (zástavy) zástavním dlužníkem nebo zástavcem zástavnímu věřiteli ..	106
4.9.2.5	Zánik zástavního práva písemnou smlouvou uzavřenou mezi zástavním věřitelem a zástavním dlužníkem nebo zástavcem	107
4.9.2.6	Zánik zástavního práva v případech stanovených zvláštními právními předpisy	107
4.10	Promlčení zástavním právem zajištěné pohledávky a promlčení zástavního práva	110

4.11	Vznik a zánik zástavního práva k jednotlivým předmětům zástavního práva (zástavám)	114
4.11.1	Vznik a zánik zástavního práva k nemovitým věcem	114
4.11.1.1	Vznik zástavního práva k nemovitým věcem evidovaným v katastru nemovitostí	116
4.11.1.2	Vznik zástavního práva k nemovitým věcem nevidovaným v katastru nemovitostí	119
4.11.1.3	Zánik zástavního práva k nemovitým věcem	119
4.11.1.4	Evidenční důsledky zániku zástavního práva k nemovitým věcem evidovaným v katastru nemovitostí	120
4.11.1.5	Evidenční důsledky zániku zástavního práva k nemovitým věcem nevidovaným v katastru nemovitostí	121
4.11.2	Vznik a zánik zástavního práva k movitým věcem, definice movitých věcí	121
4.11.2.1	Vznik zástavního práva k movitým věcem, evidenční důsledky vzniku zástavního práva k movitým věcem	122
4.11.2.2	Zánik zástavního práva k movitým věcem, evidenční důsledky zániku zástavního práva k movitým věcem	128
4.11.3	Vznik a zánik zástavního práva k podniku, jiné věci hromadné a k souboru věcí	130
4.11.4	Vznik a zánik zástavního práva k pohledávce	132
4.11.5	Vznik a zánik zástavního práva k jiným majetkovým hodnotám	136
4.11.6	Vznik a zánik zástavního práva k obchodnímu podílu	136
4.11.7	Vznik a zánik zástavního práva k cennému papíru	137
4.11.7.1	Vznik a zánik zástavního práva k listinnému cennému papíru	139
4.11.7.2	Vznik a zánik zástavního práva k zaknihovanému cennému papíru	140
4.11.7.3	Vznik a zánik zástavního práva ke směnce	141
4.11.8	Vznik a zánik zástavního práva k předmětům průmyslového vlastnictví	142
4.12	Práva a povinnosti za trvání zástavního práva	143

4.12.1	Práva a povinnosti zástavního věřitele za trvání zástavního práva	143
4.12.2	Práva a povinnosti zástavního dlužníka nebo zástavce za trvání zástavního práva	146
4.13	Výkon zástavního práva, předpoklady pro výkon, jednotlivé způsoby výkonu zástavního práva	148
4.13.1	Zpeněžení předmětu zástavního práva (zástavy) prostřednictvím veřejné dražby	149
4.13.1.1	Žaloba proti prodeji předmětu zástavního práva (zástavy)	152
4.13.2	Zpeněžení předmětu zástavního práva (zástavy) prostřednictvím soudního prodeje	153
4.13.3	Výkon zástavního práva k pohledávce a v případech stanovených zvláštními předpisy	157
5.	kapitola – Podzástavní právo	161
5.1	Hypoteční zástavní listy	164
6.	kapitola – Německá právní úprava zástavního práva k pozemkům, nástin komparatistiky české právní úpravy zástavního práva k nemovitým věcem s německou právní úpravou	166
6.1	Prameny právní úpravy zástavního práva, pojem pozemkového zástavního práva (Grundpfandrecht)	166
6.2	Pozemková zástavní práva (Grundpfandrecht)	167
6.3	Zástavním právem zajištěná pohledávka	170
6.4	Součást a příslušenství předmětu zástavního práva (zástavy), výrobky a jiné součásti pozemku a příslušenství (hypoteční svazek ručení)	171
6.5	Vznik zástavního práva	172
6.6	Práva a povinnosti subjektů za trvání zástavního práva	175
6.7	Zánik zástavního práva	176
6.8	Nucený výkon rozhodnutí (exekuce) zástavního práva	177
7.	kapitola – Pár poznámek k právní úpravě zástavního práva k nemovitým věcem v jiných evropských zemích	178
	Summary	180
	Literatura	182
	O autorovi	189
	Věcný rejstřík	190